

Nieuw Zeeland

'Accountancy heeft hier een imago dan in Nederland'

Hoe is het om als Nederlandse RA in het buitenland te werken? Welke positie hebben accountants? Zijn er opmerkelijke verschillen met Nederland? In de zevende aflevering van een serie: Nieuw Zeeland

ADRIE BOXMEER

"Nieuw Zeeland kende oorspronkelijk een zeer losse moraal wat betreft de naleving van de wetten. Dat kon je op diverse terreinen zien. Zo stapten veel mensen dronken achter het stuur. En belastingontduiking is lange tijd een nationale sport geweest. Het nationale motto luidde 'She'll be right mate'. Het betekent zo veel als 'maak je er maar niet druk om'. De Nieuw-Zeelandse regering is al ruim een decennium bezig die mentaliteit aan te pakken. Het leidt ertoe dat er nog veel werk te doen is voor accountants."

Aan het woord is Graham Nootebos (40), *financial accountant* bij The Open Polytechnic of New Zealand, een hogeschool die zich volledig richt op schriftelijk onderwijs. "We zijn te vergelijken met de Open Universiteit in Nederland." Vanuit Wellington verzorgt het

instituut diverse opleidingen, onder meer voor accountant. Graham Nootebos is belast met de leiding over een deel van de financiële afdeling.

Commercie

Hij woont inmiddels weer acht jaar in Nieuw Zeeland. Weer, want hij is in het land geboren. Op z'n zevende ging hij met zijn ouders terug naar Nederland. Na de middelbare school koos hij voor een studie geschiedenis, en vervolgens de NIVRA-opleiding tot accountant. Zijn eerste en laatste werkgever in Nederland was Ernst & Young in Amsterdam.

"Toen ik daar negen jaar had gewerkt, heb ik mezelf de vraag gesteld: wil je dit nog veel langer doen? Het antwoord was nee. De vaktechnische aspecten in mijn baan bevielen me nog steeds uitstekend, de commerciële kanten

FOTO: ZEFA

minder saai

ervan echter steeds minder. Ook had ik het niet meer naar mijn zin in Nederland. Ik wilde terug naar Nieuw Zeeland. Ik heb toen de knoop doorgehakt.”

In 1996 keerde Nootebos terug naar zijn geboorteland. In Wellington werd hij intern accountant bij achtereenvolgens een zuivelfabriek en een producent van behang. Sinds kort werkt hij bij The Open Polytechnic of New Zealand.

Meer accountants

“Er is een groot verschil tussen de opleiding tot accountant hier en die in Nederland. In Nieuw Zeeland word je opgeleid tot *chartered accountant*. Daarmee kun je bijvoorbeeld ook fiscalist worden, want Nieuw Zeeland kent geen aparte belastingadviseurs. Ook volgen naar verhouding meer vrouwen de opleiding.

Ik denk dat de verhouding mannen-vrouwen fifty-fifty is. Uiteraard leidt dat ertoe dat uiteindelijk in het vak meer vrouwen werkzaam zijn dan in Nederland.”

Volgens Nootebos leidden de verschillen ertoe dat down under heel anders over het vak wordt gedacht dan in Nederland.

Graham Nootebos: “Het imago van de accountant is in Nieuw Zeeland minder saai dan in Nederland. De bredere opzet van het vak heeft tot gevolg dat er hier veel meer accountants zijn. In Nederland zijn er 13.000 RA's op zestien miljoen inwoners, in Nieuw Zeeland zijn er 27.000 *chartered accountants* op slechts vier miljoen inwoners. Ook de opleidingseisen verschillen. Zo is in Nieuw Zeeland heao-niveau voldoende om uiteindelijk als accountant aan de slag te mogen.”

Pijnlijk incident

Wat niet verschilt, is dat ook in Nieuw Zeeland de big four de markt domineren. PricewaterhouseCoopers is de grootste, gevolgd door KPMG, Ernst & Young en Deloitte. Ook de regelgeving is hetzelfde als elders in de westerse wereld. Alhoewel de invoering van IASs wel met een pijnlijk incident gepaard ging. Nootebos: “Eigenlijk was Nieuw Zeeland helemaal niet van plan om IAS in te voeren. Men vond de eigen standaard voldoende. Tot men uit de krant moest vernemen dat Australië wel van plan was om IAS in te voeren. Omdat Australië de belangrijkste handelspartner is van Nieuw Zeeland, kon de regering niet anders dan ook heel snel IAS in te voeren.”

Ruimte

Graham Nootebos is niet van plan om naar Nederland terug te keren. “Wat ik bijzonder aantrekkelijk aan het land vind, is de enorme ruimte. Het is net zo groot als het Verenigd Koninkrijk, met maar een kwart van het aantal inwoners van Nederland. Van die vier miljoen mensen woont bijna een derde in Auckland. Kun je nagaan hoe dunbevolkt de rest van het land is. De enorme ruimte heeft uiteraard ook gevolgen op de prijzen van onroerend goed. Mijn partner en ik, zij is overigens Nieuw Zeelandse, wonen in een prachtig vrijstaand huis met een stuk grond er om heen van 3.500 vierkante meter. En dat tegen een zeer betaalbare prijs. Kom daar maar eens om in Nederland.”

Weinig corruptie

Zoals al gezegd, een opmerkelijke karaktereigenschap van de inwoners van Nieuw Zeeland is lange tijd geweest dat ze het niet zo nauw namen met de regels. Nootebos: “De verkeersregels bijvoorbeeld. Er werd en wordt nog steeds veel te hard gereden. En dat in een land dat bijna alleen maar tweebaanswegen heeft. Niet voor niets kent Nieuw Zeeland relatief het hoogste aantal verkeersdoden in de ontwikkelde wereld.”

En ondanks dat belastingontduiking als nationale sport wordt gezien, wil Nootebos voorkomen dat de indruk ontstaat dat in Nieuw Zeeland van enige moraal geen sprake is. “Uit internationale vergelijkingen blijkt dat het land heel weinig corruptie kent. En vergis je niet, de accountant die meehelpt aan belastingontduiking kan uiteindelijk in de gevangenis terecht komen.” ■